SĂNĂTATE!

de Jaroslav Veis

Traducerea Izabela Voinea

Jarek s-a întins peste masă interpunându-şi palma pe direcţia unei raze subţiri şi verzi de laser ce ricoşa de-a lungul pereţilor cu ferestruici.

„Ce dorrriţi?” hârâi sita difuzorului îngropat în tablou. Partea din faţă a tabloului, din ceramică, imitând lemnul, lăsa să se vadă transportorul de plastic deplasându-se parcă pe cauciuc. Banda părea destul de roasă.

Se căută prin buzunare. Fiţuica, unde să fie amărâta de fiţuică pe

care îşi notase tot ce trebuia să cumpere?! Eva îi dictase totul la repezeală, prin uşa băii (în timpul acesta el îşi lua micul dejun) şi, cu toate astea, îl sunase de două ori ca să mai adauge ceva. Parcă spre propriu-i necaz, îl văzu pe Krul tocmai acum rătăcind şi el pe acolo, pe acel Krul care nu uita niciodată să vorbească despre cei sub papuc şi despre emanciparea bărbaţilor atunci când Jarek voia s-o şteargă englezeşte de la vreo serată a întreprinderii. Îi e uşor să vorbească, doar e divorţat. Ultima dată Eva îşi dorise încă un filtru solar, asta ţinea minte, îşi notase undeva, dar unde a pus hârtiuţa numai dracu' ştie.

„Ce dorrriţi?" repeta difuzorul cu răbdare, întocmai cum fusese programat, adică la fiecare 30 de secunde.

În sfârşit. Şi-a rostit repede numărul de identificare şi a citit primul articol de pe listă.

„Lac de protecţie pentru ten. Ambalaj de voiaj". Deasupra uneia dintre ferestruici a licărit o diodă. **DA**. Îndată a apărut în deschizătură un recipient înalt, albastru cu vaporizator. Mâna metalică l-a împins afară pe tamsportator şi acesta a luat-o la dreapta, spre maşina de ambalat.

„Hrană proteică pentru peştişori. Bec de 60 de waţi cu reglarea consumului de energie. Blocuri de memorie pentru calculatorul de bucătărie Mates 200, un cartuş întreg. Gulii hibride, 4 porţii", citi Jarek aşteptând de fiecare dată să licărească LED-ul şi să apară în dreptul deschizăturii cuvenite mâna de metal cu cele cerute.

„Hârtie igienică. Rebus şi Cuvinte încrucişate – ultimul număr. Untdelemn. Pastă de vitamine – ambalaj pentru familie. De două ori ceară pentru skiuri. Un litru de lapte fără colesterol. De scos copiii".

S-a aprins dioda roşie: **NU**.

Transportorul s-a oprit brusc şi cutia cu lapte fără colesterol s-a răsturnat.

„Rectificare" a cerut Jarek. „Ultimul articol nu e valabil. Siguranţa regulatorului pentru captarea căldurii. Spray pentru condimentarea crenvurştilor sintetici".

Din nou dioda roşie şi oprirea transportorului.

„Sprayul pentru condimentarea crenvurştilor sintetici nu se găseşte momentan în depozit" gâjâi difuzorul. „Într-o cantitate suficientă vă stă la dispoziţie în unitatea 213, pe şoseaua Heyrovsky. Prima la dreapta după piaţa Echilibrul ecologic, vă rog".

„Filtru solar de damă", mai spuse Jarek. „Şi asta e tot".

„Mulţumesc”, a gâjâit difuzorul. „Faceţi loc pentru alt client, vă rog, la revedere, poftim”.

Căruciorul remorcabil se umpluse până sus. Pipăi cu grijă pachetele de deasupra, le aşeză să nu se piardă niciunul şi scoase căruciorul pe spirala neagră, jos în garaj. Parcase în boxa a treia de la margine. Introduse cârligul oiştii căruciorului în ochiul aripii de protecţie a roţii din spate, îşi trecu piciorul peste şasiu şi, încet, porni spre ieşire. În faţa porţii de fum a camerei de trecere se opri şi apuse în para microfonului numărul de identificare. Dintr-un coşuleţ de sârmă de pe ghidon luă o mască de respirat, n-o puse pe faţă şi, când se deschise poarta, ieşi în stradă.

Pe încheietura mâinii îi bâzâi telefonul-brăţară. Îl consultă prin intermediul căştilor. „Ai totul?” voi să ştie Eva.

„Evident, gândăcelule” spuse el îngăduitor. „Numai sprayul pentru crenvurşti lipseşte. Dar se găseşte pe Heyrovsky. Tocmai mă duc acolo”.

„Dacă o să fie coadă, las-o baltă. Bine că ai filtrul ăla. Dacă mă gândesc câte trebuie să aibă omul cu el şi că unde vom merge un Eda…”

Astă-vară un scurt-circuit a blocat trei Eda, aparate electronice de alimentare, şi o zi întreagă tot oraşul a trebuit să-şi poarte singur de grijă. O mulţime de oameni niţel mai labili nu şi-au revenit nici până astăzi, şi nici Eva.

„Numai că astăzi Eda a fost în ordine, gândăcelule. Numai după spray trebuie să mă duc, o să iau copiii şi fug acasă”.

„Copiii! Sprayul lasă-l baltă, Jarek. Du-te direct după copii, doar ştii că, cu cât ajungi mai devreme acolo, cu atât e mai bine. Nu le place să apari în ultimul moment”.

„Fii fără frică, gândăcelule”.

Pedala încet pe o stradă ticsită de lume şi se plasă în stânga, pe banda de mijloc, pentru a putea coti spre piaţa Echilibrului ecologic. Începu să urce strada şi împinse maneta schimbătorului de viteze pe doi.

La roata din spate se auzi un zgomot înfricoşător. „Ar trebui să iau un nou schimbător de viteză – îşi zise – cel mai bine ar fi cu 12 viteze – URAN. Toţi cei care-l au îl laudă. Ce să spun? când ai bicicleta în ordine, toată lumea-i a ta”.

Cineva claxonă foarte aproape de el. Se sperie că-i răsărise

cineva în cale; să cazi pe asfaltul ud şi rece, n-ar fi tocmai plăcut.

„Salut”, auzi înfundat prin mască.

Ridicându-şi privirea, dădu de Krul care astăzi se pare că-i tot apărea în cale.

L-a recunoscut după modelul Eska de acum 2 ani, cam scorojit, şi după filtrul de culoare portocalie cu două dungi albastre pe masca de respiraţie. Cele portocalii cu 2 dungi albastre sunt grozave, susţine Krul, sunt potrivite pentru alergii la alge şi pentru evaporarea iodului – situaţii destul de rare însă. Jarek avea o mască obişnuită, de culoare bleu deschis, care apără de exalate comune şi de polenul de spectru larg, precum şi de ceea ce provoacă forme curente de guturai.

Krul îi făcu semn ciocănindu-şi filtrul. „Conectează-ţi căştile” însemna gestul. Nu se putea spune că Jarek avea poftă s-o facă.

„Ce timp!” – auzi îndată glasul lui Krul direct în urechi, de-o vioiciune supărătoare. „Îţi aminteşti de ultima ninsoare? De acele timpuri de aur când mai era ger”.

„Mie nu mi-a plăcut prea mult” spuse Jarek. „Se mergea prost cu bicicleta. Tot timpul eram pe jos”.

„Trebuia să ai anvelope cu cuie. Cuiele erau cele mai bune. Dar trebuia să fii atent să nu dai peste cineva şi să-l agăţi. Şi nu susţine că-ţi place iarna asta de seră pe care o avem acum tot timpul”.

„Dacă vreau o iarnă ca lumea, mă duc după ea”.

„Dar, acum, nu mergi la *una mică*?” zise Krul arătând spre o firmă luminoasă de deasupra unei case din faţa lor.

OAZA – anunţa firma şi, pe lângă literele mari şi strălucitoare, câteva tuburi la fel de vizibile închipuiau forma unui pahar cu picior înalt din care se ridicau atrăgătoare băşicuţe. Şi, ca să nu fie niciun dubiu în privinţa calităţii băuturii, pe băşicuţe erau desenate O_2 şi O_3.

„Uite, eu plec mâine cu familia la munte. Şi mai am de luat copiii”.

„Era să uit, tu eşti în concediu! Totuşi n-o să-ţi fie frică să lUAM ceva, nu-i aşa?!” Ridică mâna să facă semn că o ia spre trotuar; scuturătorul lui de oase, din perioada de dinaintea potopului, n-avea semnalizator de direcţie.

„I-am promis Evei c-o s-o ajut şi mai trebuie să iau copiii”.

„Ei şi tu! Doar nu vrei să cred că ţi-e frică de bătrâna ta. Să fii oare unul din ăia sub papuc?”

„Dar numai un păhărel”, zise repede Jarek şi claxonă o blondă cu

filtru verde (praful casnic sau poate o alergie alimentară suplimentară), care o lua la stânga fără a semnaliza schimbarea direcţiei. „Atenţie, madam!”

Se aşezară deci la o măsuţă aflată imediat lângă uşă. Prin camera de trecere, prost etanşată, pătrundea un uşor miros neplăcut. Jarek miji ochii şi căzu pe gânduri. Da, e clar, amoniac şi un uşor adaos sulfitic.

Krul întinse palma în calea razei. „Ce dorrriţi?” răsuna deasupra mesei.

„Optzeci şi doi, zero şase cincisprezece, ace-e treizeci şi trei cinci zeci şi şase” zise Krul. „Aş dori de două ori rom. Oxigenat şi vitamina B_{12}”.

„Ia te uită, te sună cineva” exclamă Krul. „Îţi licăreşte brăţara”.

Eva! îşi dădu seama dintr-odată Jarek. Când au sosit la OAZA întrerupsese semnalul sonor al telefonului şi uitase complet de el. Copiii, trebuie să iau copiii!

Dincolo de geamuri se întunecase. Apăsă butonul telefonului de mână. „Da, gândăcelule” spuse nesigur. „Eu sunt”.

„Jarek, pe unde-mi rătăceşti? Sunteţi pe drum spre casă? Stau aici ca pe spini!”

„Suntem pe drum, gândăcelule”.

„Şi băieţii? Dă-mi-i la telefon. Victore, Benjamine, aici e mama”.

Încremeni şi înghiţi în sec. „Nu sunt aici, Eva” îi veni ideea salvatoare. „Tocmai sunt la garderobă. O domnişoară amabilă mă ajută să-i îmbrac. Peste o secundă pornim”.

„Jarek, tu ai băut! Sunt că ai băut ceva?”

„Nu fi stupidă, ce să fi băut. M-am oprit cu Krul la o cafea”.

„Ai înnebunit, Jarek? Mâine plecăm, n-avem nimic împachetat şi tu umbli prin cârciumi şi nici nu-ţi pasă. Eşti de-a dreptul îngrozitor”.

„Linişteşte-te, bondărel! Iau băieţii şi într-o clipă suntem acasă. Ştii că aproape tot drumul îl fac pe deal. Aşa că aşteaptă niţel”. Şi înainte să mai audă ceva, întrerupse brăţara. „Mare necaz” îi spuse lui Krul. „Am uitat că trebuie să iau copiii”.

„Nu trebuia să mai ceri un rând” dădu din umeri Krul. „Şi nici la al treilea rând nu te-ai împotrivit”. Aşa că, ce să faci? Ce-ar fi să merg cu tine şi să-ţi ameţesc gândăcelul?”

„I-ar fi făcut, serios, plăcere” spuse jenat Jarek, ieşind în camera de trecere. Abia mirosul intens de amoniac îi aminti că nu şi-a pus

masca. Se răsuci şi se propti în pedale.

Când ajunse la o clădire joasă, plasată în mijlocul parcului cu pomi rezistenţi, văzu aprinse luminile numai la două ferestre de la parter. Toate celelalte erau întunecate. Pentru o clipă îi stătu inima, ca apoi să-i bată cu putere. „Poate că băieţii mă aşteaptă la poartă” îşi spuse. Poate s-au gândit că întârzii şi i-au îmbrăcat. Sau i-a sunat Eva.

Apăsând clanţa, portiţa se deschise. O luă grăbit spre uşa camerei de trecere a intrării şi bătu în ea. Prin sticla opalescentă văzu conturul unei siluete. Îi păru că nici, nu se mişcă. Bătu iarăşi în uşă.

„Ce este?” răsună un glas de om bătrân. Se auzi cheia şi apăru o faţă fără mască. „Ce atâta gălăgie?”

Jarek se strecură înăuntru zicând „Am venit să-mi iau copiii”.

„Întâi scoateţi-vă mascarada aia” spuse bătrânelul cu cheia în mână. „Nu se-nţelege ce spuneţi”.

Îşi smulse masca. „Am venit să-mi iau copiii” zise din nou.

„Ai ghinion, tinere. E târziu. Nu mai e nimeni aici”.

„Nu se poate. Ce, nu-i nimeni de serviciu? Am avut de luat copiii, era comandat”.

„Eu sunt de serviciu. Ceilalţi au plecat acasă, ce, credeţi că, din cauza dumneavoastră or să zacă aici toată noaptea? Când voiaţi, vă rog, să veniţi? Oamenii aceia au şi ei dreptul la odihnă”.

„N-ar putea să se facă totuşi ceva? încercă Jarek, să spuneţi cuiva să mi-i predea”.

„Cui, domnule? Veniţi mâine, îi primiţi, de exemplu, dimineaţa. Dacă aţi comandat…”

„Dar noi plecăm dimineaţă la munte. Înţelegeţi, voiam să-i luăm pe copii cu noi la aer curat, am primit bilet într-o zonă la peste 3.000 de metri”.

„Domnule, eu la o asemenea altitudine n-am fost niciodată” spuse bătrânul. „Cum e acolo?”

„Habar n-am” făcu Jarek dând din umeri. „Nici eu n-am mai fost acolo. Şi, după cum se pare, nici n-am să ajung. Dacă n-o să plec dimineaţă, biletul îşi pierde valabilitatea”.

„Aşa” dădu din cap bătrânelul. „Trebuia să vă gândiţi mai devreme. De ce să lăsaţi până în ultimul moment? Ce, până în ultimul moment… deja e târziu!”

Jarek vârî mâna în buzunarul jachetei. Scoase o butelcuţă aurie cu muştiuc. „Fumaţi?” îl iscodi pe bătrânel.

Acesta cercetă butelcuţa. „E marfă străină?”

„Nepal” comentă Jarek. „Cel mai pur oxigen himalayan. Mi l-a adus cumnatul meu, lucra acolo la montaj. Gustaţi”.

Bătrânelul băgă lacom muştiucul între dinţi şi strânse de două ori căpăcelul. „Are gust bun” spuse în sfârşit.

„Mai trageţi” îl îmbie. „Şi chiar nimic nu s-ar putea face? Eventual am putea suna pe cineva care locuieşte în apropiere…? Zău, n-ar fi pe gratis”.

„Nu se poate. Numai dacă aş face-o singur. Dar asta îmi este interzis, n-am hârtiile. Poftim”. şi-i înapoie lui Jarek butelcuţa.

„Vă rog”, stărui Jarek, şi-i împinse îndărăt butelcuţa. „Păstraţi-o. E aproape nouă”.

Bătrânelul îngăimă cântărind-o din ochi. „Numai să n-am probleme. Daţi-mi numărul de identificare. Ştiţi oare ce risc pentru dumneavoastră?”

Jarek îi înmână cartea de vizită cu adresa şi numărul său de identificare precum şi cu cel al Evei. „Acasă mai am un spray din Caucaz” spuse. „Când voi înapoia copiii, vi-l aduc”.

Bătrânelul se întoarse şi, cu paşi târşiţi, se apropie de masa maronie. Ascunse butelcuţa într-un sertar şi începu să apese temeinic pe claviatura calculatorului, cu pauze lungi, diverse coduri. De fiecare dată se oprea pentru a se uita îndelung într-un caiet negru. Jarek crezuse cu adevărat că nu are hârtiile şi acum îi era frică să nu-i încurce copiii cu alţii străini.

Iată că s-a luminat ecranul de deasupra mesei şi pe el a apărut o casetă translucidă care se deplasează lent printr-un coridor lung. În interiorul casetei, două culcuşuri. Victor stă pe cel de sus, iar cel mic, Benjamin, e sub el.

„Acum au minus o sută optzeci şi cinci” spuse bătrânelul. „Peste 30 de minute or să ajungă la cele treizeci şi şase normale”.

Jarek încuviinţă din cap fără vreun cuvânt. Ca fermecat, se uită la feţele celor doi băieţi. Din vară, când i-am depus aici pentru subrăcire, nu s-au schimbat deloc. Sunt încă bronzaţi, chiar dacă el a albit de mult. Dintr-odată realiză cât de mult îi iubeşte.

„Când îi aduceţi înapoi?” întrerupse bătrânelul liniştea.

„Peste 14 zile. Tot timpul vor fi la munte. În aer curat”.

„Aş spune că acolo le va fi mai bine” arătă moşul cu capul spre ecran. „Priviţi, deja se mişcă”.

Victor se ridică în şezut. Benjamin stătea culcat încă, dar îşi freca de zor ochii cu pumnişorii.

„Să mă duc după ei?” întrebă Jarek.

„Linişte! Ajung ei şi singuri aici”. Bătrânelul se aplecă deasupra claviaturii şi tastă din nou ceva. „Aşa, peste 14 zile” întrebă pentru mai multă siguranţă din nou. „Tot mă mir că nu renunţaţi”, spuse bătrânelul. „Tot timpul să-i aduceţi aici şi să-i lăsaţi să hiberneze. Eu unul i-aş fi lăsat afară, să se obişnuiască. O mulţime de oameni, cică, procedează deja aşa. Nu iau seama la indicaţii şi îşi lasă copiii acasă”.

„Ce, n-aţi văzut prognoza exalatelor pentru anul acesta? – chestionă Jarek – „cantitatea dublă a compusului de clor. Şi sulfitele, nici ele n-or să scadă chiar aşa de repede. Măcar perioada cea mai grea s-o petreacă aici aşteptând în congelator. Doar omul o face pentru ei, nu sunteţi de părere? Poftim, la munte, în concediu, are un rost. Dar în oraş?”

„Cum credeţi”, spuse bătrânelul. „La urma urmei, este treaba dumneavoastră”. Trase sertarul, scoase butelcuţa şi o mai examină odată cu vădită plăcere. „Nu vreţi să mai trageţi, măcar pentru ultima dată?” îl întrebă pe Jarek.

Jarek dădu din cap că nu.

Bătrânelul îşi băgă muştiucul între dinţi, zise „***sănătate***” şi apăsă.

„***Sănătate***” dădu Jarek din cap.